

Förordningsmotiv

Förordning om användning av organiska lösningsmedel

Fm
2013:2

Förordningstext

Förordning

om användning av organiska lösningsmedel;

utfärdad den 8 maj 2013.

Regeringen föreskriver följande.

1 § Denna förordning avser försiktighetsmått vid användning av organiska lösningsmedel och innehåller bestämmelser om

- definitioner (2–10 §§),
- förordningens tillämpning (11–13 §§),
- användning av vissa farliga lösningsmedel (14–17 §§),
- flera verksamheter på en anläggning (18 §),
- försiktighetsmått vid idriftsättning och urdrifttagning (19 §),
- kontroll av utsläpp (20–24 §§),
- utvinning av vegetabiliska oljor och animaliskt fett samt raffinering av vegetabiliska oljor (25 och 26 §§),
- framställning av farmaceutiska produkter (27–30 §§),
- förädling av gummi (31–34 §§),
- skotillverkning (35 och 36 §§),
- tillverkning av beläggningsblandningar, lacker, tryckfärg och lim (37–40 §§),
- beläggning av lindningstråd (41 och 42 §§),
- bandlackering (43–45 §§),
- limbeläggning (46–48 §§),
- tryckning (49–52 §§),
- ytbeläggning (53–55 §§),

- beläggning av träytor (56 och 57 §§),
- läderbeläggning (58 §),
- fordonslackering (59–63 §§),
- fordonsreparationslackering (64 och 65 §§),
- annan beläggning (66 och 67 §§),
- träimpregnering (68 och 69 §§),
- trä- och plastlaminering (70 och 71 §§),
- ytrenöring (72–74 §§),
- kemtvätt (75–77 §§),
- plan för minskade utsläpp (78–82 §§),
- väsentlig ändring av en 2001-anläggning (83 §),
- dispenser (84–86 §§), och
- tillsyn (87 §).

Förordningen är meddelad med stöd av 9 kap. 5 § miljöbalken i fråga om 11–83 §§ och i övrigt med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen.

Definitioner

2 § Med *organiskt lösningsmedel* avses i denna förordning

1. en organisk förening som
 - a) innehåller dels grundämnet kol, dels väte, halogener, syre, svavel, fosfor, kisel eller kväve, och
 - b) vid temperaturen 293,15 kelvin har ett ångtryck av minst 0,01 kilopascal eller har motsvarande flyktighet när medlet används, eller
2. den fraktion av kreosot som vid temperaturen 293,15 kelvin har ett ångtryck av minst 0,01 kilopascal eller har motsvarande flyktighet när medlet används.

Första stycket 1 gäller inte koloxider, oorganiska karbonater eller oorganiska bikarbonater.

3 § Med *beläggning* avses i denna förordning

1. en verksamhet som innebär att man bildar ett skikt med en dekorativ, skyddande eller annan funktionell effekt på en yta och för detta skikt använder en blandning som kan innehålla ett eller flera organiska lösningsmedel som är nödvändiga för att

lägga skiktet på rätt sätt eller som finns i blandningen av något annat skäl, eller

2. en blandning som kan innehålla ett eller flera organiska lösningsmedel och som används för ett sådant syfte som avses i 1.

4 § I denna förordning avses med

blandning: en blandning enligt definitionen i artikel 3.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG,

lack: ett transparent medel för beläggning,

lim: ett organiskt lösningsmedel, en blandning av organiska lösningsmedel eller en annan blandning som används för att sammanfoga enskilda delar av en produkt, och

tryckfärg: ett organiskt lösningsmedel eller en blandning som används i en tryckpress för att trycka en text eller bild på en yta.

5 § Med *användning av lösningsmedel* avses i denna förordning användning av ett organiskt lösningsmedel

1. för att detta ensamt eller tillsammans med andra ämnen och utan att genomgå någon kemisk förändring ska lösa upp råvaror, produkter eller avfallsprodukter,

2. som rengöringsmedel för att lösa upp föroreningar,

3. som lösningsmedel,

4. som dispergeringsmedel,

5. för reglering av viskositet,

6. för reglering av ytspänning,

7. som mjukgörare, eller

8. som konserveringsmedel.

6 § I denna förordning avses med

lösningsmedelstillförsel: den mängd organiska lösningsmedel som tillförs en verksamhet där användning av lösningsmedel sker, inklusive tillförsel av organiska lösningsmedel som ingår i blandningar och tillförsel av organiska lösningsmedel genom återvinning i eller utanför den anläggning som verksamheten bedrivs i och där den återvunna mängden mäts varje gång den används i verksamheten,

lösningsmedelsförbrukning: lösningsmedelstillförseln minskad med den mängd som i tekniskt eller kommersiellt syfte återvinns för återanvändning där även återanvändning av lösningsmedel som bränsle ingår men inte lösningsmedel som slutligt bortskaffas som avfall, och

innesluten process: ett sätt att bedriva en verksamhet som innebär att utsläpp av organiska lösningsmedel från verksamheten sker kontrollerat genom att flyktiga organiska föreningar samlas upp och leds ut antingen genom en skorsten eller via en reningsutrustning och därför inte förflyktigas helt.

7 § Med *fordonslackyta* avses i denna förordning den totala yta som lackeras i en fordonslackeringsverksamhet och utgörs av

1. den genom elektrofores behandlade ytan beräknad genom att

a) bestämma det tal som anger det lackerade produkthöljets dubbla vikt (viktvärdet),

b) multiplicera det tal som anger den lackerade metallplåtens genomsnittstjocklek med det tal som anger den lackerade metallplåtens täthet och på så sätt bestämma det tal som anger den lackerade produktens ytvärde (ytvärdet), och

c) dividera viktvärdet med ytvärdet, och

2. den sammanlagda ytan på de delar som beläggs med samma material men tillkommer i senare skeden av beläggningsprocessen.

8 § Med *2001-anläggning* avses i denna förordning en anläggning som

1. var i drift den 29 mars 1999, eller

2. senast den 31 mars 2001 omfattades av ett tillstånd eller en anmälan enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 6 § miljöbalken, eller omfattades av en fullgjord och fullständig ansökan om ett sådant tillstånd, och var i drift senast den 1 april 2002.

9 § I denna förordning avses med

punktutsläpp: slutligt utsläpp av gaser som innehåller ett eller flera organiska lösningsmedel från en skorsten eller en reningsanläggning till luften,

diffusa utsläpp: utsläpp av organiska lösningsmedel till luft, mark eller vatten eller utsläpp som lösningsmedel i en produkt, om utsläppet inte är punktutsläpp, och

totala utsläpp: summan av punktutsläpp och diffusa utsläpp, och

normalkubikmeter: volym torr gas vid temperaturen 273,15 kelvin och ett tryck på 1 013 hektopascal.

10 § Med *tillsynsmyndigheten* avses i denna förordning den som enligt miljötillsynsförordningen (2011:13) utövar den operativa tillsynen över en verksamhet som omfattas av denna förordning.

Förordningens tillämpning

11 § Av 25, 27, 31, 35, 37, 41, 43, 46, 49, 53–55, 64, 68, 70, 72 och 75 §§ framgår vilka verksamheter som omfattas av förordningen.

För sådana verksamheter ska förordningens bestämmelser också tillämpas på rengöring av utrustning som används i verksamheterna.

Förordningen ska tillämpas på rengöring av de produkter som framställs i verksamheterna endast om det särskilt anges i denna förordning.

12 § Den som driver en verksamhet som omfattas av denna förordning får låta bli att följa de begränsningsvärden som gäller för verksamheten enligt 25–77 §§, om verksamhetsutövaren

i stället bedriver verksamheten enligt en plan för minskade utsläpp av organiska lösningsmedel som uppfyller kraven i 78–82 §§.

13 § Bestämmelserna i denna förordning gäller utöver de villkor som gäller för verksamheten enligt en dom eller ett beslut om tillstånd eller ett föreläggande enligt miljöbalken eller motsvarande äldre bestämmelser.

Användning och utsläpp av vissa farliga lösningsmedel

14 § I verksamheter som omfattas av denna förordning ska ett organiskt lösningsmedel så långt som det är tekniskt och ekonomiskt genomförbart hanteras i en sådan innesluten process som behövs för att skydda människors hälsa och miljön, om medlet enligt relevant EU-lagstiftning eller föreskrifter som Kemikalieinspektionen har meddelat

1. på grund av sitt innehåll av flyktiga organiska föreningar har eller ska ha faroangivelsen ”Kan orsaka genetiska defekter” (H340), ”Kan orsaka cancer” (H350), ”Kan orsaka cancer vid inandning” (H350i), ”Kan skada det ofödda barnet” (H360D) eller ”Kan skada fertiliteten” (H360F) eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med någon av riskfraserna ”Kan ge cancer” (R45), ”Kan ge ärftliga genetiska skador” (R46), ”Kan ge cancer vid inandning” (R49), ”Kan ge nedsatt fortplantningsförmåga” (R60), ”Kan ge fosterskador” (R61) eller ”Kan skada fertiliteten eller det ofödda barnet” (H360), eller

2. på grund av sitt innehåll av halogenerade flyktiga organiska föreningar har eller ska ha faroangivelsen ”Misstänks kunna orsaka genetiska defekter” (H341) eller ”Misstänks kunna orsaka cancer” (H351) eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med någon av riskfraserna ”Misstänks kunna ge cancer” (R40) eller ”Möjlig risk för bestående hälsoskador” (R68).

15 § Om det i en verksamhet som omfattas av denna förordning används ett eller flera sådana organiska lösningsmedel som avses i 14 § 1, ska de i möjligaste mån och så snart som möjligt ersättas med mindre skadliga ämnen eller blandningar.

Om massflödet i verksamheten av ett eller flera sådana organiska lösningsmedel som avses i 14 § 1 är större än eller lika med 10 gram per timme, får det från verksamheten inte släppas ut mer än 2 milligram per normalkubikmeter utsläppt gas. Begränsningsvärdet avser den sammanlagda massan av de enskilda organiska föreningarna.

16 § Om det i en verksamhet som omfattas av denna förordning används ett eller flera sådana organiska lösningsmedel som avses i 14 § 2 och massflödet i verksamheten av sådana medel är större än eller lika med 100 gram per timme, får det från verksamheten inte släppas ut mer än 20 milligram per normalkubikmeter utsläppt gas. Begränsningsvärdet avser den sammanlagda massan av de enskilda organiska föreningarna.

17 § Bestämmelserna i 14–16 §§ gäller utöver och utan inskränkning av utsläppskraven i 18–83 §§, om inte annat uttryckligen anges.

Flera verksamheter på en anläggning

18 § Om det på en anläggning bedrivs två eller fler verksamheter som omfattas av kraven i denna förordning, ska

1. var och en av verksamheterna uppfylla de krav som gäller för den verksamheten, eller

2. verksamheterna tillsammans inte medföra mer utsläpp av organiska lösningsmedel än vad som skulle ha blivit det sammanlagda resultatet av att var och en av verksamheterna uppfyller de krav som gäller för den verksamheten.

Första stycket 2 får dock inte tillämpas i fråga om sådana farliga lösningsmedel som avses i 14 §.

Försiktighetsmått vid idriftsättning och urdrifttagning

19 § Under tidsperioder när utsläpp av organiska lösningsmedel från en verksamhet kan påverkas av att verksamheten, en utrustning eller en tank tas i drift, tas ur drift eller är i tomgångs-

läge ska verksamhetsutövaren vidta de försiktighetsmått som är lämpliga för att minimera utsläppen.

Kontroll av utsläpp

20 § Bestämmelserna i denna förordning om begränsningsvärden för punktutsläpp avser utsläppt gas som har temperaturen 273,15 kelvin och trycket 101,3 kilopascal. Vid tillämpningen ska beräkningen av innehållet i punktutsläpp göras med hänsyn till detta.

21 § Masskoncentrationen av ett ämne i ett punktutsläpp ska bestämmas för den utsläppta gasen utan påverkan av den gasmängd som av tekniska skäl kan ha tillsatts för att kyla eller späda ut utsläppet.

22 § När reningsutrustning är nödvändig för att följa de begränsningsvärden för punktutsläpp som anges i denna förordning, ska punktutsläppen kontrolleras med

1. kontinuerlig mätning, om utsläppet sker genom en kanal och efter rening innebär att den totala mängd organiskt kol som släpps ut vid den slutliga utsläppspunkten uppgår i genomsnitt till mer än 10 kilogram per timme, eller

2. kontinuerlig mätning eller periodisk mätning, om kontinuerlig mätning inte krävs enligt 1.

Vid periodisk mätning ska minst tre avläsningar göras vid varje mättillfälle.

23 § Vid kontinuerlig mätning av punktutsläpp ska ett begränsningsvärde enligt denna förordning anses vara följt, om inget av de aritmetiska medelvärdena av alla giltiga avläsningar som gjorts under en tjugofyratimmars driftperiod överskrider begränsningsvärdet och inget av timmedelvärdena överskrider begränsningsvärdet med mer än en faktor 1,5.

Värden vid tidpunkter då utsläppen påverkas av att en utrustning eller tank tas i drift, tas ur drift, ligger i tomgångsläge eller underhålls ska inte tas med i en beräkning enligt första stycket.

24 § Vid periodiska mätningar av punktutsläpp ska ett begränsningsvärde enligt denna förordning anses vara följt, om medelvärdet av alla giltiga avläsningar under en mätperiod inte överskrider begränsningsvärdet och inget av timmedelvärdena överskrider begränsningsvärdet med mer än en faktor 1,5.

Utvinning av vegetabiliska oljor och animaliskt fett samt raffinering av vegetabiliska oljor

25 § Denna förordning ska tillämpas på verksamheter där lösningsmedelsförbrukningen uppgår till mer än 10 ton per år och verksamheten innebär

1. utvinning av vegetabilisk olja från fröer eller andra vegetabiliska ämnen,
2. blandning av torra återstoder för framställning av djurfoder, eller
3. rening av vegetabilisk olja eller annat fett som har utvunnits ur fröer, ur annat vegetabiliskt material eller ur animaliskt material.

26 § Från en verksamhet som avses i 25 § får det i fråga om bearbetning av

1. animaliskt fett inte släppas ut mer än 1,5 kilogram organiska lösningsmedel per ton fett,
2. ricinfrön inte släppas ut mer än 3 kilogram organiska lösningsmedel per ton frön,
3. rapsfrön och solrosfrön inte släppas ut mer än 1 kilogram organiska lösningsmedel per ton frön,
4. sojaböner (normal krossning) inte släppas ut mer än 0,8 kilogram organiska lösningsmedel per ton böner,
5. sojaböner (vita flingor) inte släppas ut mer än 1,2 kilogram organiska lösningsmedel per ton böner, och
6. andra fröer och annat vegetabiliskt material inte släppas ut
 - a) mer än 4 kilogram organiska lösningsmedel per ton material, om bearbetningen avser slemavskiljning,
 - b) mer än 1,5 kilogram organiska lösningsmedel per ton material, om bearbetningen avser fraktionering för annat än slemavskiljning ur olja, och

c) mer än 3 kilogram organiska lösningsmedel per ton material, om bearbetningen avser annat än slemavskiljning eller fraktionering.

Första stycket 6 c gäller inte bearbetning av enskilda partier av frön eller annat vegetabiliskt material, om det i det tillstånd eller i ett föreläggande som gäller för den anläggning där de enskilda partierna bearbetas har fastställts ett begränsningsvärde för totalutsläpp av organiska lösningsmedel.

Framställning av farmaceutiska produkter

27 § Denna förordning ska tillämpas på verksamheter där lösningsmedelsförbrukningen uppgår till mer än 50 ton per år och verksamheten innebär

1. kemisk syntes, fermentering, extrahering, formulering eller färdigställande av en farmaceutisk produkt, eller

2. tillverkning av en mellanprodukt för framställning av en farmaceutisk produkt, om mellanprodukten tillverkas på samma plats som den farmaceutiska produkten.

28 § Punktutsläpp från en verksamhet som avses i 27 § får inte innehålla mer än 20 milligram kol per normalkubikmeter utsläppt gas. Om det i en anläggning används en teknik som gör det möjligt att använda återvunna lösningsmedel, får punktutsläpp från den anläggningen dock innehålla högst 150 milligram kol per normalkubikmeter utsläppt gas.

29 § Diffusa utsläpp från en verksamhet som avses i 27 § får inte innebära att mer organiska lösningsmedel släpps ut än den mängd som motsvarar 5 procent av lösningsmedelstillförseln. Om verksamheten bedrivs i en 2001-anläggning, får de diffusa utsläppen dock motsvara högst 15 procent av lösningsmedelstillförseln.

Första stycket gäller inte lösningsmedel som säljs som en del av en produkt eller som en blandning i en sluten behållare.

30 § De totala utsläppen från en verksamhet som avses i 27 § får inte innebära att mer organiska lösningsmedel släpps ut än

den mängd som motsvarar 5 procent av lösningsmedelstillförseln. Om verksamheten bedrivs i en 2001-anläggning, får de totala utsläppen dock motsvara högst 15 procent av lösningsmedelstillförseln.

Förädling av gummi

31 § Denna förordning ska tillämpas på verksamheter där lösningsmedelsförbrukningen uppgår till mer än 15 ton per år och verksamheten innebär

1. blandning, malning, kalandrering, extrudering eller vulkanisering av naturgummi eller syntetiskt gummi, eller

2. ett förfarande som kompletterar en verksamhet som avses i 1 och som innebär att naturgummi eller syntetiskt gummi omvandlas till en färdig produkt.

32 § Punktutsläpp från en verksamhet som avses i 31 § får inte innehålla mer än 20 milligram kol per normalkubikmeter utsläppt gas. Om det i en anläggning används en teknik som gör det möjligt att använda återvunna lösningsmedel, får punktutsläpp från den anläggningen dock innehålla högst 150 milligram kol per normalkubikmeter utsläppt gas.

33 § Diffusa utsläpp från en verksamhet som avses i 31 § får inte innebära att mer organiska lösningsmedel släpps ut än den mängd som motsvarar 25 procent av lösningsmedelstillförseln.

Första stycket gäller inte lösningsmedel som säljs som en del av en produkt eller som en blandning i en sluten behållare.

34 § De totala utsläppen från en verksamhet som avses i 31 § får inte innebära att mer organiska lösningsmedel släpps ut än den mängd som motsvarar 25 procent av lösningsmedelstillförseln.

Skotillverkning

35 § Denna förordning ska tillämpas på tillverkning av kompletta skor eller delar av sådana, om lösningsmedelsförbrukningen i verksamheten uppgår till mer än 5 ton per år.

36 § Från en verksamhet som avses i 35 § får det inte släppas ut mer än 25 gram organiska lösningsmedel per par tillverkade kompletta skor.

Tillverkning av beläggingsblandningar, lacker, tryckfärg och lim

37 § Denna förordning ska tillämpas på verksamheter där lösningsmedelsförbrukningen uppgår till mer än 100 ton organiska lösningsmedel per år och verksamheten innebär att en lack, en tryckfärg, ett lim eller en annan beläggingsblandning framställs

1. som en slutprodukt genom att pigment, hartser eller lim blandas med ett organiskt lösningsmedel eller annat bärarmaterial, eller

2. som en mellanprodukt genom att pigment, hartser eller lim blandas med ett organiskt lösningsmedel eller annat bärarmaterial, om mellanprodukten framställs på samma plats som den slutprodukt som avses i 1.

Första stycket gäller även om blandningen sker genom dispergering eller predispergering och även om blandningen sker för justering av viskositet eller färgton.

Emballering av en sådan slutprodukt som avses i första stycket 1 ska anses ingå i framställningsverksamheten.

38 § Punktutsläpp från en verksamhet som avses i 37 § får inte innehålla mer än 150 milligram kol per normalkubikmeter utsläppt gas.

39 § Diffusa utsläpp från en verksamhet som avses i 37 § får inte innebära att mer organiska lösningsmedel släpps ut än den mängd som motsvarar 3 procent av lösningsmedelstillförseln.

Om lösningsmedelsförbrukningen inte uppgår till mer än 1 000 ton per år, får de diffusa utsläppen dock motsvara högst 5 procent av lösningsmedelstillförseln.

Första stycket gäller inte lösningsmedel som säljs som en del av en belägningsblandning i en sluten behållare.

40 § De totala utsläppen från en verksamhet som avses i 37 § får inte innebära att mer organiska lösningsmedel släpps ut än den mängd som motsvarar 3 procent av lösningsmedelstillförseln. Om lösningsmedelsförbrukningen inte uppgår till mer än 1 000 ton organiska lösningsmedel per år, får de totala utsläppen dock motsvara högst 5 procent av lösningsmedelstillförseln.

Beläggning av lindningstråd

41 § Denna förordning ska tillämpas på verksamheter som innebär att metalledare som används för lindning av spolar till transformatorer eller motorer eller liknande förses med en beläggning (beläggning av lindningstråd) och där lösningsmedelsförbrukningen uppgår till mer än 5 ton per år.

42 § Från en verksamhet som avses i 41 § får det inte släppas ut mer än 5 gram organiska lösningsmedel per kilogram lindningstråd. Om den genomsnittliga tråddiametern är mindre än 0,1 millimeter, får utsläppen dock uppgå till högst 10 gram organiska lösningsmedel per kilogram lindningstråd.

Bandlackering

43 § Denna förordning ska tillämpas på verksamheter som innebär att bandstål, rostfritt stål, belagt stål, kopparlegeringar eller aluminiumband beläggs med ett filmbildande skikt eller laminat i en kontinuerlig process (bandlackering) och där lösningsmedelsförbrukningen uppgår till mer än 25 ton organiska lösningsmedel per år.

44 § Punktutsläpp från en verksamhet som avses i 43 § får inte innehålla mer än 50 milligram kol per normalkubikmeter

utsläppt gas. Om det i en anläggning används en teknik som gör det möjligt att använda återvunna lösningsmedel, får punktutsläpp från den anläggningen dock innehålla högst 150 milligram kol per normalkubikmeter utsläppt gas.

45 § Diffusa utsläpp från en verksamhet som avses i 43 § får inte innebära att mer organiska lösningsmedel släpps ut än den mängd som motsvarar 5 procent av lösningsmedelstillförseln. Om verksamheten bedrivs i en 2001-anläggning, får de diffusa utsläppen dock motsvara högst 10 procent av lösningsmedelstillförseln.

Limbeläggning

46 § Denna förordning ska tillämpas på verksamheter som innebär att lim anbringas på en yta och där lösningsmedelsförbrukningen uppgår till mer än 5 ton per år.

Första stycket gäller inte limbeläggning eller laminering i samband med en tryckverksamhet.

47 § Punktutsläpp från en verksamhet som enligt 46 § omfattas av förordningen får inte innehålla mer än 50 milligram kol per normalkubikmeter utsläppt gas. Om det i verksamheten används en teknik som gör det möjligt att använda återvunna lösningsmedel, får punktutsläpp dock innehålla högst 150 milligram kol per normalkubikmeter utsläppt gas.

48 § Diffusa utsläpp från en verksamhet som enligt 46 § omfattas av förordningen får inte innebära att mer organiska lösningsmedel släpps ut än den mängd som

1. motsvarar 25 procent av lösningsmedelstillförseln, om lösningsmedelsförbrukningen inte överstiger 15 ton per år, och
2. motsvarar 20 procent av lösningsmedelstillförseln, om lösningsmedelsförbrukningen överstiger 15 ton per år.

Tryckning

49 § Denna förordning ska tillämpas på verksamheter som innebär reproduktion för text eller bild där tryckfärg med hjälp av en bildbärare överförs till en yta av något slag, om verksamheten också omfattas av 50, 51 eller 52 §. Förordningen ska i så fall tillämpas också på användning av lackerings-, beläggnings- eller lamineringsteknik som hör till reproduktionsverksamheten.

Endast följande underprocesser omfattas av första stycket:

1. tryckverksamhet där bildbäraren består av gummi eller elastiska polymerer, bildbärarens tryckområden är upphöjda och tryckfärgen är flytande och torkar genom avdunstning (flexografi),

2. rulltryckverksamhet (rulloffset med heatsetfärg) där

a) bildbärarens tryckområden och icke-tryckområden är på samma nivå,

b) det material som ska tryckas matas in i en tryckmaskin från en rulle och inte som separata ark,

c) icke-tryckområdet är så behandlat att det absorberar vatten och därigenom är färgavvisande,

d) tryckområdet är så behandlat att det tar upp och överför färg till den yta som ska tryckas, och

e) avdunstning sker i en ugn där varmluft används för att hetta upp det tryckta materialet,

3. vidhäftning av två eller flera flexibla material för framställning av laminat (laminering) i samband med en tryckverksamhet,

4. rotogravyrtryckverksamhet för tryckning av tidskrifter, broschyrer, kataloger eller liknande produkter med toluenbase-rade tryckfärger (djuptryck av publikationer),

5. tryckverksamhet (rotogravyr) där

a) bildbäraren är cylindrisk med tryckområdet nedsänkt under icke-tryckområdet,

b) tryckfärgen är flytande och torkar genom avdunstning, och

c) fördjupningarna fylls med färg och överskottsfärgen avlägsnas från icke-tryckområdet innan tryckytan kommer i kon-

takt med cylindern och färgen i fördjupningarna avsätts på tryckytan,

6. rulltryckverksamhet (rotationsscreentryck) där

a) tryckfärgen överförs till tryckytan genom att den pressas genom en porös bildbärare där tryckområdet är öppet och icke-tryckområdet är täckt,

b) tryckfärgen är flytande och torkar endast genom avdunstning, och

c) det material som ska tryckas matas in i en tryckmaskin från en rulle och inte som separata ark, och

7. lackering som innebär att en lack eller ett limskikt anbringas på ett flexibelt material för senare förslutning som emballage.

50 § Från en verksamhet som avses i 49 § och avser rulloffset med heatsetfärg där lösningsmedelsförbrukningen uppgår till mer än 15 ton per år får

1. punktutsläpp inte innehålla mer än 20 milligram organiska lösningsmedel per normalkubikmeter utsläppt gas, och

2. diffusa utsläpp inte innebära att mer organiska lösningsmedel släpps ut än den mängd som motsvarar 30 procent av lösningsmedelstillförseln.

Trots första stycket 1 får punktutsläpp innehålla högst 100 milligram organiska lösningsmedel per normalkubikmeter utsläppt gas, om lösningsmedelsförbrukningen inte uppgår till mer än 25 ton per år.

Vid tillämpning av första stycket 2 ska återstoder av lösningsmedel i den färdiga produkten inte anses som en del av de diffusa utsläppen.

51 § Från en verksamhet som avses i 49 § och avser djuptryck av publikationer där lösningsmedelsförbrukningen uppgår till mer än 25 ton per år får

1. punktutsläpp inte innehålla mer än 75 milligram organiska lösningsmedel per normalkubikmeter utsläppt gas, och

2. diffusa utsläpp inte innebära att mer organiska lösningsmedel släpps ut än den mängd som motsvarar 10 procent av lösningsmedelstillförseln.

Trots första stycket 2 får diffusa utsläpp från en 2001-anläggning innebära att organiska lösningsmedel släpps ut med den mängd som motsvarar 15 procent av lösningsmedelstillförseln.

52 § Från en verksamhet som avses i 49 § och avser annan rotogravyr, flexografi, rotationsscreentryck, laminering eller lackering där lösningsmedelsförbrukningen uppgår till mer än 15 ton per år får

1. punktutsläpp inte innehålla mer än 100 milligram organiska lösningsmedel per normalkubikmeter utsläppt gas, och

2. diffusa utsläpp inte innebära att mer organiska lösningsmedel släpps ut än den mängd som motsvarar 20 procent av lösningsmedelstillförseln.

Trots första stycket 2 får diffusa utsläpp innebära att organiska lösningsmedel släpps ut med den mängd som motsvarar 25 procent av lösningsmedelstillförseln, om lösningsmedelsförbrukningen inte uppgår till mer än 25 ton per år.

Första stycket gäller inte rotationsscreentryck på textil eller papp, om lösningsmedelsförbrukningen uppgår till högst 30 ton per år.

Ytbeläggning

53 § Denna förordning ska tillämpas på verksamheter som innebär att ett enkelt eller flera sammanhängande beläggningsskikt anbringas på

1. nya bilar som är motorfordon konstruerade och tillverkade primärt för befordran av personer och deras bagage med sittplats för endast föraren eller för föraren och högst ytterligare åtta personer men ingen plats för ståplatspassagerare,

2. nya bilar som är motorfordon konstruerade och tillverkade primärt för godstransport och väger högst 3,5 ton, om ytbeläggningen sker i samma anläggning som ytbeläggning enligt 1,

3. lastbilshytter som är förarhytter till sådana motorfordon som är konstruerade och tillverkade primärt för godstransport och väger mer än 3,5 ton,

4. integrerade höljen för teknisk utrustning i sådana motorfordon som är konstruerade och tillverkade primärt för gods-transport och väger mer än 3,5 ton,

5. skåpbilar eller lastbilar som är motorfordon konstruerade och tillverkade primärt för godstransport, om ytbeläggningen avser annat än lastbilshytter,

6. bussar som är motorfordon konstruerade och tillverkade primärt för befordran av personer och deras bagage med mer än åtta sittplatser utöver förarplatsen,

7. släpvagnar som är konstruerade och byggda för transport av gods eller personer eller för bostadsändamål,

8. metall- eller plastytor,

9. träytor,

10. textil-, väv-, folie- eller pappersytor, eller

11. läder.

54 § Denna förordning ska inte tillämpas på beläggning av substrat med metall genom elektrofores och kemisk sprutteknik i en verksamhet som avses i 53 §.

55 § Om ett föremål eller en yta som omfattas av en verksamhet som avses i 53 § också trycks genom någon teknik, ska tryckningen anses ingå i den beläggningsverksamheten. Detta gäller dock inte tryckning som utförs som en separat verksamhet.

Beläggning av träytor

56 § Från en verksamhet som avses i 53 § och som avser beläggning av träytor där lösningsmedelsförbrukningen uppgår till mer än 15 ton men högst 25 ton per år får

1. punktutsläpp inte innehålla mer än 100 milligram kol per normalkubikmeter utsläppt gas, om användningen av lösningsmedel sker i en innesluten beläggnings- eller torkningsprocess, och

2. diffusa utsläpp inte innebära att mer organiska lösningsmedel släpps ut än den mängd som motsvarar 25 procent av lösningsmedelstillförseln.

57 § Från en verksamhet som avses i 53 § och som avser beläggning av trätytor där lösningsmedelsförbrukningen uppgår till mer än 25 ton per år får

1. punktutsläpp inte innehålla mer än

a) 75 milligram kol per normalkubikmeter utsläppt gas, om användningen av lösningsmedel sker i en innesluten beläggningsprocess, och

b) 50 milligram kol per normalkubikmeter utsläppt gas, om användningen av lösningsmedel sker i en innesluten torkningsprocess, och

2. diffusa utsläpp inte innebära att mer organiska lösningsmedel släpps ut än den mängd som motsvarar 20 procent av lösningsmedelstillförseln.

Läderbeläggning

58 § Från en verksamhet som avses i 53 § och som avser läderbeläggning där lösningsmedelsförbrukningen uppgår till mer än 10 ton per år får de totala utsläppen av organiska lösningsmedel inte uppgå till mer än 75 gram per kvadratmeter belagt läder. Om lösningsmedelsförbrukningen inte uppgår till mer än 25 ton organiska lösningsmedel per år, får de totala utsläppen dock uppgå till högst 85 gram per kvadratmeter belagt läder.

Trots första stycket får de totala utsläppen av organiska lösningsmedel uppgå till högst 150 gram per kvadratmeter belagt läder, om verksamheten avser lädervaror som används som väskor, skärp, plånböcker eller andra mindre konsumtionsvaror.

Fordonslackering

59 § Från en verksamhet som avses i 53 § och som avser fordonslackering där lösningsmedelsförbrukningen uppgår till mer än 0,5 ton men högst 15 ton per år får

1. punktutsläpp från verksamheten inte innehålla mer än 50 milligram kol per normalkubikmeter utsläppt gas, och

2. diffusa utsläpp från verksamheten inte innebära att mer organiska lösningsmedel släpps ut än den mängd som motsvarar 25 procent av lösningsmedelstillförseln.

För kontroll av att första stycket 1 följs ska mätningar av 15 minuters medelvärden anses tillräckliga vid tillämpningen av 24 §, om omständigheterna i det enskilda fallet inte föranleder en annan bedömning.

60 § Från en verksamhet som avses i 53 § och som avser lackering av nya lastbilshytter där lösningsmedelsförbrukningen uppgår till mer än 15 ton per år, får de totala utsläppen av organiska lösningsmedel

1. inte uppgå till mer än 65 gram per kvadratmeter fordonslackyta, om verksamheten omfattar högst 5 000 hytter per år, och

2. inte uppgå till mer än 55 gram per kvadratmeter fordonslackyta, om verksamheten omfattar fler än 5 000 hytter per år.

Från en 2001-anläggning får de totala utsläppen av organiska lösningsmedel trots första stycket 1 uppgå till 85 gram per kvadratmeter fordonslackyta och trots första stycket 2 uppgå till högst 75 gram per kvadratmeter fordonslackyta.

61 § Från en verksamhet som inte omfattas av 60 § men avses i 53 § och som avser lackering av nya lastbilar, skåpbilar eller släpvagnar där lösningsmedelsförbrukningen uppgår till mer än 15 ton per år, får de totala utsläppen av organiska lösningsmedel

1. inte uppgå till mer än 90 gram per kvadratmeter fordonslackyta, om verksamheten omfattar högst 2 500 bilar eller vagnar per år, och

2. inte uppgå till mer än 70 gram per kvadratmeter fordonslackyta, om verksamheten omfattar fler än 2 500 bilar eller vagnar per år.

Från en 2001-anläggning får de totala utsläppen av organiska lösningsmedel trots första stycket 1 uppgå till 120 gram per kvadratmeter fordonslackyta och trots första stycket 2 uppgå till högst 90 gram per kvadratmeter fordonslackyta.

62 § Från en verksamhet som avses i 53 § och som avser lackering av nya bussar där lösningsmedelsförbrukningen uppgår till mer än 15 ton per år, får de totala utsläppen av organiska lösningsmedel

1. inte uppgå till mer än 210 gram per kvadratmeter fordonslackyta, om verksamheten omfattar högst 2 000 bussar per år, och

2. inte uppgå till mer än 150 gram per kvadratmeter fordonslackyta, om verksamheten omfattar fler än 2 000 bussar per år.

Från en 2001-anläggning får de totala utsläppen av organiska lösningsmedel trots första stycket 1 uppgå till 290 gram per kvadratmeter fordonslackyta och trots första stycket 2 uppgå till högst 225 gram per kvadratmeter fordonslackyta.

63 § Från en verksamhet som inte omfattas av någon av 60–62 §§ men avses i 53 § och som avser lackering av nya bilar där lösningsmedelsförbrukningen uppgår till mer än 15 ton per år, får de totala utsläppen av organiska lösningsmedel

1. inte uppgå till mer än antingen 45 gram per kvadratmeter fordonslackyta eller 1,3 kilogram per kaross plus 33 gram per kvadratmeter fordonslackyta, om verksamheten omfattar fler än 5 000 bilar per år, och

2. inte uppgå till mer än antingen 90 gram per kvadratmeter fordonslackyta eller 1,5 kilogram per kaross plus 70 gram per kvadratmeter fordonslackyta, om verksamheten utan att omfattas av kraven i 1 omfattar högst 5 000 skalbyggda bilar per år eller fler än 3 500 chassibygga bilar per år.

Från en 2001-anläggning får de totala utsläppen av organiska lösningsmedel trots första stycket 1 uppgå till högst antingen 60 gram per kvadratmeter fordonslackyta eller 1,9 kilogram per kaross plus 41 gram per kvadratmeter fordonslackyta.

Fordonsreparationslackering

64 § Denna förordning ska tillämpas på en verksamhet som innebär att fordon industriellt eller kommersiellt förses med en beläggning, om

1. verksamheten avser ursprunglig lackering av vägfordon eller delar av sådana fordon, det material som används är avsett för reparationslackering och lackeringen sker på en annan plats än fordonens ursprungliga produktionslinje, eller

2. verksamheten avser lackering av sådana påhängsvagnar eller andra släpvagnar som är konstruerade och byggda för transport av gods eller personer eller för bostadsändamål.

Förordningen ska tillämpas också på avfettning som hör till en sådan lackeringsverksamhet som avses i första stycket 1 eller 2.

65 § Om lösningsmedelförbrukningen i en verksamhet som avses i 64 § uppgår till mer än 0,5 ton per år, får

1. punktutsläpp från verksamheten inte innehålla mer än 50 milligram kol per normalkubikmeter utsläppt gas, och

2. diffusa utsläpp från verksamheten inte innebära att mer organiska lösningsmedel släpps ut än den mängd som motsvarar 25 procent av lösningsmedelstillförseln.

För kontroll av att första stycket 1 följs ska mätningar av 15 minuters medelvärden anses tillräckliga vid tillämpningen av 24 §, om omständigheterna i det enskilda fallet inte föranleder en annan bedömning.

Annan beläggning

66 § Från en verksamhet som avses i 53 § där lösningsmedelförbrukningen uppgår till mer än 5 ton per år och verksamheten avser beläggning på metall, plast, textil, väv, folie, papper eller annat och inte omfattas av någon av 56–63 §§ får punktutsläpp inte innehålla

1. mer än 75 milligram kol per normalkubikmeter utsläppt gas, om användningen av lösningsmedel sker i en innesluten beläggningsprocess, eller

2. mer än 50 milligram kol per normalkubikmeter utsläppt gas, om användningen av lösningsmedel sker i en innesluten torkningsprocess.

Trots första stycket får punktutsläpp innehålla 100 milligram kol per normalkubikmeter utsläppt gas, om lösningsmedelsförbrukningen i verksamheten inte uppgår till mer än 15 ton per år.

Om lösningsmedelsförbrukningen i en textilbeläggningssystem uppgår till mer än 15 ton per år och det i verksamheten används en teknik som gör det möjligt att använda återvunna lösningsmedel, får punktutsläpp från den anläggningen trots första stycket innehålla högst 150 milligram kol per normal-kubikmeter utsläppt gas.

67 § Från en verksamhet som avses i 53 § där lösningsmedelsförbrukningen uppgår till mer än 5 ton per år och verksamheten avser beläggning på metall, plast, textil, väv, folie, papper eller annat och inte omfattas av någon av 56–63 §§ får diffusa utsläpp inte innebära att mer organiska lösningsmedel släpps ut än den mängd som motsvarar 20 procent av lösningsmedelstillförseln. Om lösningsmedelsförbrukningen uppgår till mer än 15 ton per år, får de diffusa utsläppen dock motsvara högst 25 procent av lösningsmedelstillförseln.

Träimpregnering

68 § Denna förordning ska tillämpas på verksamheter som innebär att virke konserveras och där lösningsmedelsförbrukningen uppgår till mer än 25 ton per år.

69 § Från en verksamhet som avses i 68 § får

1. punktutsläpp inte innehålla mer än 100 milligram kol per normalkubikmeter utsläppt gas,
2. diffusa utsläpp inte innebära att mer organiska lösningsmedel släpps ut än den mängd som motsvarar 45 procent av lösningsmedelstillförseln, och
3. de totala utsläppen inte innebära att mer än 11 kilogram organiska lösningsmedel släpps ut per kubikmeter impregnerat trä.

Första stycket 3 gäller inte impregnering med kreosot.

Trä- och plastlaminering

70 § Denna förordning ska tillämpas på verksamheter som innebär vidhäftning av trä eller plast för framställning av laminatprodukter och där lösningsmedelsförbrukningen uppgår till mer än 5 ton per år.

71 § Från en verksamhet som avses i 70 § får det inte släppas ut mer än 30 gram organiska lösningsmedel per kvadratmeter laminerad yta.

Ytrensöring

72 § Denna förordning ska tillämpas på rengöring av materialytor genom avfettning eller genom att föroreningar på annat sätt avlägsnas med hjälp av organiska lösningsmedel i en sådan mängd som anges i 73 eller 74 §.

Om det i en rengöringsverksamhet ingår ett eller flera rengöringssteg före eller efter en annan verksamhet, ska rengöringsstegen anses som en enda ytrensöringsverksamhet.

Första och andra styckena gäller rengöring av produkttytor men inte rengöring av utrustning. Första och andra styckena gäller inte kemtvätt.

73 § Om lösningsmedelsförbrukningen i en verksamhet som avses i 72 § uppgår till mer än sammanlagt ett ton per år av ett eller flera sådana lösningsmedel som avses i 14 §, får

1. punktutsläpp från verksamheten inte innehålla mer än 20 milligram sådana lösningsmedel per normalkubikmeter utsläppt gas, och

2. diffusa utsläpp från verksamheten inte innebära att mer sådana lösningsmedel släpps ut än den mängd som motsvarar 10 procent av den lösningsmedelstillförsel som avser sådana lösningsmedel.

Om lösningsmedelsförbrukningen av sådana lösningsmedel som avses i första stycket uppgår till högst 5 ton per år, får de diffusa utsläppen dock motsvara högst 15 procent av den lösningsmedelstillförsel som avser sådana lösningsmedel.

74 § Om lösningsmedelsförbrukningen i en verksamhet som avses i 72 § uppgår till mer än sammanlagt två ton per år och verksamheten inte omfattas av 73 §, får

1. punktutsläpp från verksamheten inte innehålla mer än 75 milligram kol per normalkubikmeter utsläppt gas, och

2. diffusa utsläpp från verksamheten inte innebära att mer organiska lösningsmedel släpps ut än den mängd som motsvarar 15 procent av lösningsmedelstillförseln.

Om lösningsmedelsförbrukningen uppgår till högst 10 ton per år, får de diffusa utsläppen dock motsvara högst 20 procent av lösningsmedelstillförseln.

Begränsningsvärdena i första och andra styckena gäller inte om den som bedriver verksamheten visar att genomsnittshalten av organiska lösningsmedel i alla rengöringsmedel som används i verksamheten inte överstiger 30 viktprocent.

Kemtvätt

75 § Denna förordning ska tillämpas på industriella eller kommersiella verksamheter som innebär att ett organiskt lösningsmedel används i en anläggning för att rengöra kläder, inredning eller liknande konsumtionsvaror.

Första stycket gäller inte manuell borttagning av fläckar i textil- eller beklädnadsindustrin.

76 § Från en verksamhet som avses i 75 § får det inte släppas ut mer än 20 gram organiska lösningsmedel per kilogram rengjord och torkad vara.

77 § Begränsningsvärdena i 16 § gäller inte verksamheter som avses i 75 §.

Plan för minskade utsläpp

78 § Om den som driver en verksamhet som omfattas av denna förordning väljer att enligt 12 § inte följa de utsläppsbegränsningar som gäller för verksamheten enligt 25–77 §§, ska

verksamhetsutövaren i stället följa en plan för minskade utsläpp av organiska lösningsmedel.

Planen ska vara utformad och anpassad för verksamheten och den anläggning som verksamheten bedrivs på.

Planen ska innebära att utsläppen av organiska lösningsmedel från verksamheten minskar lika mycket eller mer än vad som skulle ha blivit effekten av att tillämpa de utsläppsbegränsningar som gäller för verksamheten enligt 25–77 §§.

79 § I fråga om en verksamhet där ett organiskt lösningsmedel används i form av lack, lim eller tryckfärg eller för beläggning ska planen för minskade utsläpp innebära

1. att det referensvärde som i planen används som utgångspunkt för att jämföra utsläppsminskningens storlek enligt 78 § tredje stycket i så stor utsträckning som möjligt motsvarar de utsläpp som skulle ha skett om ingen åtgärd för minskade utsläpp hade vidtagits, och

2. att minskningen enligt planen tillåts ta den längre tid som är rimlig med hänsyn till att ersättningsämnen som innehåller inga eller endast en liten mängd organiska lösningsmedel fortfarande håller på att utvecklas.

Om det med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet inte är lämpligt med en plan som uppfyller kraven i första stycket och tillsynsmyndigheten medger det, får en alternativ plan som uppfyller kravet i 78 § tredje stycket följas.

80 § Om det i fråga om användningen av produkter med organiska lösningsmedel i en verksamhet som omfattas av 79 § kan förutses en konstant halt av ämnen som blir fasta när vattnet eller de flyktiga organiska föreningarna har avdunstat, ska det referensvärde som i planen används som utgångspunkt för att jämföra utsläppsminskningens storlek enligt 78 § tredje stycket beräknas genom att

1. bestämma den totala massan av de fasta ämnena i den årliga mängd tryckfärg, lack eller lim eller annat medel som används för beläggning (massavärdet), och

2. multiplicera massavärdet

a) med 4, om verksamheten avser djuptryck eller flexografi, avser laminering eller lackering i en tryckverksamhet, avser beläggning av textilytor, vävytor, folieytor eller pappersytor eller avser limbeläggning,

b) med 3, om verksamheten avser bandlackering eller fordonsreparationslackering,

c) med 2,33, om verksamheten avser beläggning med skikt som kommer i kontakt med livsmedel eller beläggning för rymdteknik, och

d) med 1,5, om verksamheten avser rotationscreenstryck eller annan beläggning.

Om tillsynsmyndigheten medger det, får multipliceringsfaktorerna i första stycket 2 justeras för att återspegla visad effektivitetsökning till följd av användning av fasta ämnen.

81 § För en verksamhet som omfattas av 80 § ska planen för minskade utsläpp innebära ett mål för minskningen där utsläppsmålet bestäms genom att referensvärdet enligt 80 § multipliceras

1. med summan av 15 plus begränsningsvärdet för diffusa utsläpp enligt 59 eller 65 §, om verksamheten omfattas av någon av de bestämmelserna,

2. med summan av 15 plus begränsningsvärdet för diffusa utsläpp enligt 66 § andra meningen, om verksamheten omfattas av den bestämmelsen, och

3. med summan av 5 plus det begränsningsvärde för diffusa utsläpp som gäller för verksamheten enligt 45, 48, 50, 51, 52, 56 eller 57 § eller 67 § första meningen, om verksamheten omfattas av någon av de bestämmelserna.

82 § För en verksamhet som omfattas av en plan för minskade utsläpp enligt 78–81 §§ ska utsläppskraven enligt denna förordning anses uppfyllda om de faktiska utsläppen av organiska lösningsmedel inte är större än utsläppsmålet enligt 80 §.

Väsentlig ändring av en 2001-anläggning

83 § Om det på en 2001-anläggning bedrivs en verksamhet som omfattas av denna förordning och det i någon del av anläggningen görs en ändring av lösningsmedelstillförseln så att utsläppen av organiska lösningsmedel väsentligt ökar, får de bestämmelser som enbart gäller 2001-anläggningar tillämpas på den ändrade delen endast om utsläppen från anläggningen i sin helhet inte innebär att mer organiska lösningsmedel släpps ut än vad som skulle ha skett om den ändrade delen vore något annat än en 2001-anläggning.

Bedömningen av om en ändring ska anses vara väsentlig ska göras utifrån de omständigheter som gäller när anläggningen drivs på den produktionsnivå som den är konstruerad för och inte under tid då anläggningen eller en sådan del av den som påverkar utsläppen tas i drift, tas ur drift, är i tomgångsläge eller underhålls. Ändringen ska anses väsentlig om den maximala lösningsmedelstillförseln, räknad som ett medelvärde under en dag, leder till att utsläppen av organiska lösningsmedel ökar med

1. mer än 25 procent, om den verksamhet som bedrivs på anläggningen

a) har en lösningsmedelsförbrukning som uppgår till högst 5 ton per år och omfattas av 73 §,

b) har en lösningsmedelsförbrukning som uppgår till högst 10 ton per år och omfattas av 25, 27, 31, 35, 41, 43, 51, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 68, 70, 74 eller 75 §,

c) har en lösningsmedelsförbrukning som uppgår till högst 15 ton per år och omfattas av 46, 66 eller 67 §,

d) har en lösningsmedelsförbrukning som uppgår till högst 25 ton per år och omfattas av 50, 52, 56 eller 58 §, eller

e) har en lösningsmedelsförbrukning som uppgår till högst 1 000 ton per år och omfattas av 37 §, eller

2. mer än 10 procent, om den verksamhet som bedrivs på anläggningen inte omfattas av 1.

Dispenser

84 § Tillsynsmyndigheten får ge dispens från de bestämmelser i denna förordning som avser begränsningsvärden för diffusa utsläpp, om

1. det i fråga om den anläggning där verksamheten bedrivs inte är tekniskt och ekonomiskt genomförbart att följa begränsningsvärdet,
2. bästa tillgängliga teknik används i verksamheten, och
3. en dispens inte kan förväntas medföra någon betydande risk för människors hälsa eller miljön.

85 § Tillsynsmyndigheten får ge dispens från kraven i 66 och 67 §§ i fråga om skeppsbyggnad, flygplanslackering eller annan verksamhet, om

1. det inte är möjligt att använda de organiska lösningsmedlen i en innesluten process,
2. det inte är tekniskt och ekonomiskt genomförbart att uppfylla kraven, och
3. den teknik används som är förenlig med kraven i 2 kap. 3 och 7 §§ miljöbalken.

86 § Om tillsynsmyndigheten ger en dispens enligt 84 eller 85 §, ska myndigheten informera Naturvårdsverket om dispensen.

Tillsyn

87 § Om Naturvårdsverket begär det, ska tillsynsmyndigheten lämna uppgifter till Naturvårdsverket om varje verksamhet som omfattas av denna förordning och de utsläppskrav som gäller för verksamheten enligt 19–77 §§ eller enligt en sådan plan för minskade utsläpp som avses i 12 §.

Ytterligare bestämmelser om tillsynen över att denna förordning följs finns i miljötillsynsförordningen (2011:13).

Denna förordning träder i kraft den 18 juni 2013.

På regeringens vägnar

LENA EK

Egon Abresparr
(Miljödepartementet)

Bakgrund

Industriutsläppsdirektivet, dvs. Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU av den 24 november 2010 om industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar) har ersatt IPPC-direktivet, dvs. Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/1/EG av den 15 januari 2008 om samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar, och bl.a. rådets direktiv 1999/13/EG av den 11 mars 1999 om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar förorsakade av användning av organiska lösningsmedel i vissa verksamheter och anläggningar.

De regler i industriutsläppsdirektivet som specifikt avser användning av organiska lösningsmedel finns i industriutsläppsdirektivets kapitel V (artiklarna 56–65) och bilaga VII.

Industriutsläppsdirektivet behöver genomföras med bestämmelser i svensk författning. När direktivet trädde i kraft innehöll miljöbalken redan bestämmelser som till stor del genomför direktivet i svensk rätt. Några ändringar i balken behövdes dock och på regeringens förslag i propositionen Nya regler för industriutsläpp (prop. 2012/13:35) har riksdagen beslutat om ändringar i miljöbalken (SFS 2012:907). I övrigt genomförs direktivets övergripande krav med industriutsläppsförordningen (2013:250). För de specifika verksamhetstyperna genomförs direktivet därutöver med miljöprövningsförordningen (2013:251) och förordningar som är särskilda för en viss verksamhetstyp.

Med förordningen om användning av organiska lösningsmedel genomförs industriutsläppsdirektivet i delar som specifikt avser sådan användning.

Författningskommentar

1 §

Första stycket innehåller den korta förklaringen att förordningen innehåller bestämmelser om försiktighetsmått som ska följas vid användning av organiska lösningsmedel. Det är fråga om försiktighetsmått som avses i 9 kap. 5 § miljöbalken. Dessutom ger första stycket en överblick över förordningens uppbyggnad och vad den innehåller.

I *andra stycket* redovisas de normgivningsbemyndiganden som regeringen har använt för att meddela föreskrifterna. Alla krav på att vidta försiktighetsmått har meddelats med stöd av 9 kap. 5 § miljöbalken. Bestämmelserna i övrigt är antingen rena upplysningstexter eller riktar krav endast mot en eller flera av regeringens myndigheter. De föreskrifterna har meddelats med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen.

Definitioner

Bland förordningens definitioner tas endast in de definitioner som behövs för att underlätta förståelsen av ord och uttryck som används i förordningens övriga bestämmelser och behövs för att underlätta utformningen av de övriga bestämmelserna. En definition innebär i sig inte att något materiellt krav ställs. De materiella kraven finns i de övriga bestämmelserna. För att få reda på vilka materiella krav som ställs, måste definitionerna läsas tillsammans med de bestämmelser där de definierade orden eller uttrycken förekommer.

2 §

I paragrafen definieras det som i förordningen avses med organiskt lösningsmedel. Definitionen motsvarar industriutsläppsdi-

rektivets definitioner av ”organisk förening” och ”flyktig organisk förening” i artikel 3 punkterna 44 och 45. Definitionen har betydelse för förståelsen av uttrycket ”användning av lösningsmedel” som definieras i 4 §. Uttrycket ”organiskt lösningsmedel” förekommer på många ställen i förordningen.

3 §

I paragrafen definieras det som i förordningen avses med beläggning. Industriutsläppsdirektivets definition av ”beläggning” (artikel 3, punkt 47) innehåller en hänvisning till en definition i ett annat direktiv. Paragrafens definition motsvarar den sistnämnda definitionen men har anpassats till att i förordningen används ordet i två olika betydelser. Vilken av betydelserna framgår av det sammanhang där ordet finns. Den ena betydelsen (*första punkten*) avser verksamheten att belägga något med något eller att med en beredning bilda ett skikt på en yta. Den andra betydelsen (*andra punkten*) avser den produkt som man använder för att bilda detta skikt.

4 §

I paragrafen definieras det som i förordningen avses med blandning, lack, lim och tryckfärg.

Definitionen av blandning motsvarar industriutsläppsdirektivets definition i artikel 57, punkt 5.

Definitionen av lack motsvarar industriutsläppsdirektivets definition i artikel 57, punkt 8.

Definitionen av lim motsvarar industriutsläppsdirektivets definition i artikel 57, punkt 6, men har i förordningen formulerats som lim i obestämd form singularis.

Definitionen av tryckfärg motsvarar industriutsläppsdirektivets definition i artikel 57, punkt 7, men har i förordningen en kortare formulering. Den inbegriper det som står i direktivets definition.

5 §

I paragrafen definieras det som i förordningen avses med användning av lösningsmedel. Definitionen motsvarar industriutsläppsdirektivets definition av ”organiskt lösningsmedel” i artikel 3 punkt 46.

6 §

I paragrafen definieras det som i förordningen avses med lösningsmedelstillförsel, lösningsmedelsförbrukning och innesluten process.

Definitionen av lösningsmedelstillförsel motsvarar det som industriutsläppsdirektivets artikel 57, punkt 10, definieras som ”tillförsel”.

Definitionen av lösningsmedelsförbrukning motsvarar det som i industriutsläppsdirektivets artikel 57, punkt 9, definieras som ”förbrukning” tillsammans med det som i direktivets artikel 57, punkt 11, definieras som ”återanvändning”. Eftersom det som i direktivet avses med återvinning förekommer i den svenska förordningen endast som ett led i att avgränsa innebörden av ”lösningsmedelsförbrukning” behövs det ingen särskild definition i förordningen. Innebörden av direktivets definition av ”återvinning” har arbetats in i definitionen av ”lösningsmedelsförbrukning”.

Definitionen av ”innesluten process” motsvarar industriutsläppsdirektivets definition av ”inneslutning” i artikel 57, punkt 12, men har anpassats till det språkliga ordvalet i förordningen.

7 §

I paragrafen definieras det som i förordningen avses med fordonslackyta. Definitionen motsvarar det som i industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 3, punkt 2, första och andra styckena, sägs om hur en sådan yta ska beräknas.

8 §

I paragrafen definieras det som i förordningen avses med 2001-anläggning. Uttrycket används i de bestämmelser som specifikt

avser vissa äldre anläggningar som i industriutsläppsdirektivet kallas "befintliga". Definitionen motsvarar direktivets definition i artikel 57 punkt 1.

9 §

I paragrafen definieras det som i förordningen avses med punktutsläpp, diffusa utsläpp, totala utsläpp och normalkubikmeter. Definitionen av punktutsläpp motsvarar det som i industriutsläppsdirektivet kallas "avgaser" (artikel 57, punkt 2). Definitionen av diffusa utsläpp motsvarar det som i direktivet kallas "flyktiga utsläpp" (artikel 57, punkt 3). Definitionen av totala utsläpp motsvarar direktivets definition (artikel 57, punkt 4).

10 §

I paragrafen definieras det som i förordningen avses med "tillsynsmyndigheten".

Förordningens tillämpning

11 §

Första stycket innebär att verksamheter som inte är beskrivna i någon av 25–77 §§ exkluderas från förordningens tillämpningsområde. Vilka slags verksamheter som omfattas av förordningens tillämpningsområde anges i 25–77 §§. Med paragraferna genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 56, första ledet, som hänvisar till de verksamheter som anges i direktivets bilaga VII del I.

Andra och tredje styckena avser rengöring som sker i de verksamheter som beskrivs i 25–77 §§. Rengöring av utrustning som används i verksamheterna omfattas alltid, medan rengöring av de produkter som framställs i verksamheterna omfattas endast i den mån detta särskilt anges i någon av förordningens bestämmelser. Med styckena genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del I, punkten 1.

12 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 59, punkt 1 a och b. Bestämmelsen innebär en möjlighet att välja mellan att följa förordningens begränsningsvärden för utsläpp eller att åstadkomma en motsvarande stor utsläppsminskning genom att i stället följa en plan för minskade utsläpp.

13 §

Paragrafen reglerar hur förordningens bestämmelser förhåller sig till bestämmelser och villkor som har tagits in i ett tillstånd eller ett föreläggande som har meddelats med stöd av miljöbalken eller motsvarande äldre bestämmelser och som gäller för verksamheten. Genom paragrafen klargörs att bestämmelserna i förordningen gäller utöver de villkor som gäller för verksamheten enligt en dom eller ett beslut om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken.

Användning och utsläpp av vissa farliga medel

14 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 59, punkt 5, i den del som avser att medel som ska ha de angivna faroangivelserna ska hanteras på ett inneslutet sätt. Den svenska lydelsen av direktivet ”kontrolleras med inneslutning” motsvaras av engelskans ”controlled under contained conditions”, danskans ”håndteres ... under indesluttede vilkår” och tyskans ”unter gefassten Bedingungen behandelt werden”. Eftersom ordet ”kontrolleras” kan blandas ihop med kontroll i form av mätningar har formuleringen ”hanteras på det inneslutna sätt ...” valts i paragrafen.

15 §

Med *första stycket* genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 58 om substitution av farliga ämnen. Såväl direktivet som förordningen reglerar användningen av sådana organiska lösnings-

medel som är definierade i 2 § samt endast där användningen sker i en verksamhet som omfattas av direktivet och förordningen. Det är därför tillräckligt att formulera substitutionskravet på det sätt som nu görs i 14 §. Ett allmänt substitutionskrav gäller enligt 2 kap. 4 § miljöbalken men där är det formulerat som ett krav att ”undvika” de farliga ämnena till förmån för mindre farliga. Direktivets krav innebär att substitution ska ske i möjligaste mån och så snart som möjligt. Kravet i denna genomförandeparagraf är en precisering av miljöbalkens allmänna hänsynsregel.

Med *andra stycket* genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 59, punkt 5, i den del som avser begränsningsvärden för utsläpp, jämförd med direktivets bilaga VII, Del 4, punkt 1.

16 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 59, punkt 5, i den del som avser begränsningsvärden för utsläpp, jämförd med direktivets bilaga VII, Del 4, punkt 2. En definition av normalkubikmeter finns i 9 §.

17 §

Med paragrafen tydliggörs att de specifika krav som gäller i fråga om de särskilt farliga lösningsmedlen inte inskränks av de olika utsläppskrav som följer av bestämmelserna om de olika verksamheterna. Dock gäller ett undantag från detta i fråga om kemtvätt (jfr 77 §).

Flera verksamheter på en anläggning

18 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 59 punkt 6.

Försiktighetsmått vid idriftsättning och urdrifttagning

19 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 59 punkt 7.

Kontroll av utsläpp

20 §

Begränsningsvärden för punktutsläpp är i förordningen angivna med avseende på en viss temperatur och ett visst tryck i den utsläppta gasen. För en korrekt jämförelse mellan det angivna värdet och det verkliga värdet är det vid kontroll av att kraven uppfylls nödvändigt att omvandla värdet med hänsyn till den faktiska temperaturen och det faktiska trycket. Paragrafen genomför ingressen till tabellen i industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2.

21 §

Paragrafen innebär att gasmängder som har tillsatts den gas som släpps ut i ett punktutsläpp för att kyla eller späda ut utsläppet inte får påverka bedömningen av om begränsningsvärdet följs. Bestämmelsen genomför industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 8, punkt 4. Direktivets formulering om att man vid bestämmandet inte ska beakta en eventuell utspädning kan ge intrycket att man ska använda det värde som mätningen ger alldeles oavsett om värdet har påverkats av en utspädning. I paragrafen har det valts en formulering som ger tydligare uttryck för vad som måste vara den enda rimliga tolkningen av direktivet, nämligen att en utspädning inte ska få påverka bestämningen av föroreningshalten.

22 §

Paragrafen genomför industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 6.

23 §

Paragrafen genomför industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 8, punkt 1. Innebörden av punktutsläpp anges i 9 §.

24 §

Paragrafen genomför industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 8, punkt 2. Innebörden av punktutsläpp anges i 9 §. I stället för direktivets uttryck ”vid ett mättillfälle” används i förordningen uttrycket ”under en mätperiod” eftersom varje mätvärde under en mätperiod skulle kunna beskrivas som ett mättillfälle. Uttrycket ”under en mätperiod” stämmer också bättre med direktivets engelska språkversion (”in one monitoring exercise”).

Utvinning av vegetabiliska oljor och animaliskt fett samt raffinering av vegetabiliska oljor

25 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 56 jämförd med bilaga VII, Del I, punkt 12, och Del 2, punkt 19, första kolumnen. Den svenska genomförandetexten har indelats i tre punkter för att tydliggöra de tre verksamhetstyperna (1) utvinning av olja, (2) blandning av torra återstoder och (3) rening.

Första punkten avser utvinning av vegetabiliska oljor och animaliskt fett. Med orden ”eller andra” görs det tydligt att en verksamhet som innebär utvinning av vegetabilisk olja från fröer omfattas även om verksamheten inte också innebär utvinning av vegetabilisk olja från andra vegetabiliska ämnen än fröer. Direktivets bestämmelser kan rimligen inte tolkas som att en verksamhet ska omfattas endast om den innebär utvinning från såväl fröer som andra vegetabiliska ämnen.

Andra punkten innehåller ordet ”återstoder” på samma sätt som i direktivet. Det är oklart vilka återstoder som avses, men en rimlig tolkning är att det är fråga om återstoder från utvinning av vegetabilisk olja.

Tredje punkten är utformad med hänsyn till att direktivets text från och med orden ”rening av” hänger ihop som den tredje

typen av verksamhet som omfattas, nämligen rening av fetter och rening av vegetabiliska oljor samt att detta gäller fetter och oljor som har utvunnits ur fröer, ur annat vegetabiliskt material eller ur animaliskt material. Detta är tydligt i den franska språkversionen av direktivet. Vegetabiliska oljor är fetter. Direktivets bestämmelser kan rimligen inte tolkas som att en verksamhet ska omfattas endast om den innebär rening av fler än en slags vegetabilisk olja eller rening av såväl vegetabilisk olja som annat fett. Därför har den svenska genomförandetexten formulerats med orden "vegetabilisk olja eller annat fett". Direktivtexten använder uttrycket "och/eller". Språkligt är det tillräckligt att skriva "eller" eftersom det har samma innebörd.

26 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 19, femte kolumnen. Det som följer av direktivets not 1 har tagits in i *andra stycket* som en bestämmelse om avsteg från begränsningsvärdet i första stycket 6 c.

Framställning av farmaceutiska produkter

27 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 56 jämförd med bilaga VII, Del I, punkt 8, och Del 2, punkt 20, första kolumnen.

Direktivets bestämmelser kan rimligen inte tolkas som att det bara är verksamheter som framställer minst två olika slags farmaceutiska produkter som ska omfattas. För att göra detta tydligt är den svenska genomförandetexten formulerad som framställning av "en farmaceutisk produkt". Punkten 2 i den svenska genomförandetexten gör det tydligt att med mellanprodukter avses inte vilka mellanprodukter som helst utan mellanprodukter för framställning av farmaceutiska produkter. Detta måste vara den enda rimliga tolkningen av direktivets bestämmelser.

40

28 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 20, tredje kolumnen.

29 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 20, fjärde kolumnen.

30 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 20, femte kolumnen.

Förädling av gummi

31 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 56 jämförd med bilaga VII, Del I, punkt 10, och Del 2, punkt 18, första kolumnen. Den svenska genomförandetexten har indelats i två punkter för att innebörden av direktivets ”kompletterande förfaranden” ska bli tydligare.

32 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 18, tredje kolumnen.

33 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 18, fjärde kolumnen.

34 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 18, femte kolumnen.

Skotillverkning

35 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 56 jämförd med bilaga VII, Del I, punkt 6, och Del 2, punkt 14, första kolumnen.

36 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 14, femte och sjätte kolumnerna.

Tillverkning av belägningsblandningar, lacker, tryckfärg och lim

37 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 56 jämförd med bilaga VII, Del I, punkt 7, och Del 2, punkt 17, första kolumnen.

Första stycket första punkten motsvarar den del av punkten 7 i direktivbilagan som avser framställning av belägningsblandningar, lacker, tryckfärg och lim som slutprodukter. Ordet ”och” i direktivets formulering ”belägningsblandningar, lacker, tryckfärg och lim” syftar till att ange alla verksamheter som ska omfattas, dvs. att framställning av belägningsblandningar ska omfattas, att framställning av lacker ska omfattas, att framställning av tryckfärg ska omfattas och att framställning av lim ska omfattas. Direktivet kan rimligen inte tolkas som att punkten endast ska omfatta verksamheter som innebär framställning av alla fyra produkttyperna. En verksamhet som innebär framställning av enbart tryckfärg ska alltså omfattas. I den svenska genomförandetexten görs detta tydligt med ordet ”eller” i formuleringen ”en lack, en tryckfärg, ett lim eller annan belägningsblandning”. På samma sätt förhåller det sig med direktivets formulering ”blanda ... med organiska lösningsmedel eller annat bärarmaterial”. I fråga om användning av organiska lösningsmedel kan direktivet rimligen inte tolkas som att en fram-

ställningsverksamhet ska omfattas endast om det är fler än ett organiskt lösningsmedel som används. Att användning av ett organiskt lösningsmedel är tillräckligt för att omfattas av förordningen görs tydligt med den svenska genomförandetextens formulering ”blandas med ett organiskt lösningsmedel”. Med direktivets rekvisit att produkten framställs genom att blanda pigment, harsar eller lim med organiska lösningsmedel eller annat bärmaterial, är alla fyra produkttyperna beläggningsblandningar. Den svenska genomförandetexten har därför formulerats ”en lack, en tryckfärg, ett lim eller annan beläggningsblandning”.

Första stycket andra punkten motsvarar den del av punkten 7 i direktivbilagan som avser framställning av beläggningsblandningar, lacker, tryckfärg och lim som mellanprodukter. I fråga om vad som blandas och till vilka slags beläggningsblandningar är det ingen skillnad jämfört med det som sagts om första stycket första punkten. Direktivets formulering gäller beläggningsblandningar, lacker, tryckfärg och lim som ”slut- och mellanprodukter”, dvs. verksamheter som framställer sådana slutprodukter omfattas liksom verksamheter som framställer sådana mellanprodukter. För mellanprodukterna anges i direktivet att de ska framställas ”på samma plats” för att framställningen ska omfattas. Direktivets formulering är oklar, men den mest rimliga tolkningen är att framställning av lacker, tryckfärger, lim och andra beläggningsblandningar som mellanprodukter ska omfattas endast om mellanprodukterna framställs på en plats där beläggningsblandningar som slutprodukter framställs. En annan tolkning skulle kunna vara att framställning av beläggningsblandningar som mellanprodukter ska omfattas endast om beläggningsblandningarna framställs på samma plats som de slutprodukter som beläggningsblandningarna är avsedda för. Direktivets formulering om samma plats (dvs. på samma plats som ovanstående slutprodukter) är dock språkligt konstruerad så att den enda sannolika tolkningen är att framställning av mellanprodukter ska omfattas bara om den sker där beläggningsblandningar, lacker, tryckfärg och lim som slutprodukter framställs.

Andra och tredje styckena motsvarar den del av punkten 7 i direktivbilagan som börjar med ”inklusive ...”.

38 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 17, tredje kolumnen.

39 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 17, fjärde och sjätte kolumnerna.

40 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 17, femte kolumnen.

Beläggning av lindningstråd

41 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 56 jämförd med bilaga VII, Del 1, punkt 14, och Del 2, punkt 9, första kolumnen.

42 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 9, femte kolumnen.

Bandlackering

43 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 56, första ledet, jämförd med bilaga VII, Del I, punkt 4, och Del 2, punkt 7, första kolumnen.

44

44 §

I paragrafen anges begränsningsvärden för punktutsläpp från en sådan bandlackeringsverksamhet som beskrivs i 43 §. Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 7, tredje kolumnen och not 1.

45 §

I paragrafen anges begränsningsvärden för diffusa utsläpp från en sådan bandlackeringsverksamhet som beskrivs i 43 §. Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 7, fjärde kolumnen.

Limbeläggning

46 §

Enligt paragrafen är förordningen tillämplig på vissa verksamheter som enligt direktivet går under beteckningen limbeläggning. Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 56, första ledet, jämförd med bilaga VII, Del I, punkt 2. Avgränsningen i första stycket till att användningen av lösningsmedel i verksamheten ska överstiga 5 ton per år motsvarar det tröskelvärde som anges i direktivets bilaga VII, Del 2, punkt 16, första kolumnen. Värdet avser den mängd lösningsmedel som förbrukas för limbeläggningen.

47 §

I paragrafen anges begränsningsvärden för punktutsläpp från en sådan limbeläggningsverksamhet som beskrivs i 46 §. Innebörden av punktutsläpp definieras i 9 §. Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 16, tredje kolumnen och not 1.

48 §

I paragrafen anges begränsningsvärden för diffusa utsläpp från en sådan limbeläggningsverksamhet som beskrivs i 46 §. Inne-

börden av diffusa utsläpp definieras i 9 §. Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 16, fjärde kolumnen.

Tryckning

49 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 56, första ledet, jämförd med bilaga VII, Del I, punkt 9. Den svenska genomförandetexten har språkligt utformats i enlighet med hur svensk författningstext brukar skrivas.

Första stycket motsvarar de två första meningarna i inledningen av direktivbilagans punkt 9.

Andra stycket motsvarar sista meningen i inledningen av direktivbilagans punkt 9 och de undantag från tillämpningsområdet som i direktivbilagans punkt 9 anges i underpunkterna a–g.

Första punkten motsvarar direktivbilagans punkt 9 a.

Andra punkten motsvarar direktivbilagans punkt 9 b och har i den svenska genomförandetexten delats upp i fem bokstavspunkter för att göra de olika rekvisiten tydligare.

Tredje punkten motsvarar direktivbilagans punkt 9 c.

Fjärde punkten motsvarar direktivbilagans punkt 9 d.

Femte punkten motsvarar direktivbilagans punkt 9 e och har i den svenska genomförandetexten delats upp i tre bokstavspunkter för att göra de olika rekvisiten tydligare.

Sjätte punkten motsvarar direktivbilagans punkt 9 f och har i den svenska genomförandetexten delats upp i tre bokstavspunkter för att göra de olika rekvisiten tydligare.

Sjunde punkten motsvarar direktivbilagans punkt 9 g. I den svenska språkversionen av direktivet avslutas punkten med orden ”förslutning av emballaget”, vilket gör punkten svår att förstå. Texten ger intrycket att det som avses är emballaget till det flexibla materialet. En jämförelse med andra språkversioner, t.ex. den danska, visar att det för genomförandet är bättre att avsluta punkten med orden ”förslutning som emballage”. Då blir det tydligare att det är det flexibla materialet som är avsett att senare förslutas som ett emballage. Det kan vara fråga om att

lägga lim på ett papper som är tänkt att vikas och förslutas som t.ex. ett kuvert.

50 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 1.

51 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 2.

52 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 3.

Ytbeläggning

53 §

Enligt paragrafen är förordningen tillämplig på vissa verksamheter som enligt direktivet går under beteckningen ytbeläggningsverksamhet. Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 56, första ledet, jämförd med bilaga VII, Del I, punkt 3.

Första punkten motsvarar industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del I, punkt 3 första stycket a, punkt i, första ledet, dvs. när ytbeläggningen avser lackering av nya bilar i fordonskategori M1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/46/EG av den 5 september 2007 om fastställande av en ram för godkännande av motorfordon och släpvagnar till dessa fordon samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon. Vad som avses med fordonskategori M1 anges i det direktivets bilaga II, Del A, punkterna 1.1 och 1.1.1. Innebörden av detta återges i klartext i denna paragrafs första punkt.

Andra punkten motsvarar industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del I, punkt 3 första stycket a, punkt i, andra ledet, dvs. när

ytbeläggningen avser lackering av nya bilar i fordonskategori N1 i direktiv 2007/46/EG. Vad som avses med fordonskategori M1 anges i det direktivets bilaga II, Del A, punkterna 1.2 och 1.2.1. Innebörden av detta återges i klartext i denna paragrafs andra punkt.

Tredje punkten motsvarar den del av industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del I, punkt 3 första stycket a, punkt ii, som avser lastbilshytter, dvs. när ytbeläggningen avser lackering av förarhytter till lastbilar i fordonskategori N2 eller N3 i direktiv 2007/46/EG. Vad som avses med fordonskategorierna N2 och N3 anges i det direktivets bilaga II, Del A, punkterna 1.2, 1.2.2 och 1.2.3. Innebörden av detta återges i klartext i denna paragrafs tredje punkt. Eftersom båda kategorierna N2 (lastbilar som väger mer än 3,5 ton men inte mer än 12 ton) och N3 (lastbilar som väger mer än 12 ton) omfattas är det tillräckligt att i den svenska genomförandetexten skriva "...och väger mer än 3,5 ton". Industriutsläppsdirektivets formulering "fordon i kategorierna N2 och N3" syftar till att ange alla verksamheter som ska omfattas. Ordvalet "och" mellan "N2" och "N3" måste anses innebära att fordon i kategori N2 ska omfattas och att fordon i kategori N3 ska omfattas. Direktivet kan rimligen inte tolkas som att en verksamhet med lackering av lastbilshytter ska omfattas endast om lackeringen avser såväl hytter till lastbilar som väger mellan 3,5 och 12 ton som hytter till lastbilar som väger mer än 12 ton, dvs. att lackeringen måste omfatta hytter till såväl mellantunga lastbilar som tunga lastbilar. Även om en lackeringsverksamhet avser enbart hytter till lastbilar som väger mer än 12 ton, ska den alltså omfattas. Formuleringen "förarhytter till sådana motorfordon som är konstruerade ... och väger mer än 3,5 ton" syftar till att göra tydligt att det är fordonets vikt som avses och inte förarhyttens.

Fjärde punkten motsvarar den del av industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del I, punkt 3 första stycket a, punkt ii, som avser integrerade höljen för teknisk utrustning i lastbilar i fordonskategori N2 eller N3 i direktiv 2007/46/EG, dvs. när ytbeläggningen avser lackering av sådana höljen i lastbilarna. Vad som avses med fordonskategorierna N2 och N3 anges i det direktivets bilaga II, Del A, punkterna 1.2, 1.2.2 och 1.2.3. Inne-

börden av detta återges i klartext i denna paragrafs fjärde punkt. I fråga om den valda formuleringen "...och väger mer än 3,5 ton" har samma överväganden gjorts som för motsvarande formulering i tredje punkten. Formuleringen "i sådana motorfordon som är konstruerade ... och väger mer än 3,5 ton" syftar till att göra tydligt att det är fordonets vikt som avses och inte höljets, höljenas eller den tekniska utrustningens.

Femte punkten motsvarar industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del I, punkt 3 första stycket a, punkt iii, dvs. lackering av skåpbilar och lastbilar i fordonskategorierna N1, N2 och N3 i direktiv 2007/46/EG. Vad som avses med fordonskategorierna anges i det direktivets bilaga II, Del A, punkterna 1.2, 1.2.1, 1.2.2 och 1.2.3. Innebörden av detta återges i klartext i denna paragrafs femte punkt. Industriutsläppsdirektivets formulering "fordon i kategorierna N1, N2 och N3" syftar till att ange alla verksamheter som ska omfattas. Ordvalet "och" mellan "N2" och "N3" måste anses innebära att fordon i kategori N1 ska omfattas, att fordon i kategori N2 ska omfattas och att fordon i kategori N3 ska omfattas. Direktivet kan rimligen inte tolkas som att en verksamhet med lackering av skåpbilar och lastbilar ska omfattas endast om lackeringen avser bilar i alla tre viktclasserna. Även om en lackeringsverksamhet avser bilar i endast en av viktclasserna, ska den alltså omfattas. Punktens formulering "skåpbilar eller lastbilar" syftar till att göra tydligt att en verksamhet omfattas även om det är enbart skåpbilar eller enbart lastbilar som lackeras. Direktivet kan rimligen inte tolkas som att en sådan lackeringsverksamhet ska omfattas endast om verksamheten avser såväl skåpbilar som lastbilar.

Sjätte punkten motsvarar industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del I, punkt 3 första stycket a, punkt iv, dvs. lackering av bussar i fordonskategorierna M2 och M3 i direktiv 2007/46/EG. Vad som avses med fordonskategorierna anges i det direktivets bilaga II, Del A, punkterna 1.1, 1.1.2 och 1.1.3. Innebörden av detta återges i klartext i denna paragrafs sjätte punkt. Eftersom alla kategorierna av bussar, dvs. M2 (bussar som väger högst 5 ton) och M3 (bussar som väger mer än 5 ton), omfattas är det tillräckligt att i den svenska genomförandetexten skriva bussar som är motorfordon konstruerade och tillverkade primärt för

befordran av personer och deras bagage med mer än åtta sittplatser utöver förarplatsen. Det behövs inte någon indelning i de olika viktklasserna. Direktivets formulering ”fordon i kategorierna M2 och M3” syftar till att ange alla verksamheter som ska omfattas. Ordvalet ”och” mellan ”M2” och ”M3” måste anses innebära att fordon i kategori M2 ska omfattas och att fordon i kategori M3 ska omfattas. Direktivet kan rimligen inte tolkas som att en verksamhet med lackering av bussar ska omfattas endast om lackeringen avser såväl bussar som väger högst 5 ton som bussar som väger mer än 5 ton, dvs. att lackeringen måste omfatta såväl lätta bussar som tunga bussar. Även om en lackeringsverksamhet avser enbart lätta bussar eller enbart tunga bussar, ska den alltså omfattas.

Sjunde punkten motsvarar industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del I, punkt 3 första stycket a, punkt v, dvs. lackering av släpvagnar i fordonskategorierna O1, O2, O3 och O4 i direktiv 2007/46/EG. Vad som avses med fordonskategorierna anges i det direktivets bilaga II, Del A, punkterna 1.3, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.3 och 1.3.4. Innebörden av detta återges i klartext i denna paragrafs sjunde punkt. Kategorierna O1–O4 avser olika viktklasser. Industriutsläppsdirektivets formulering ”i kategorierna O1, O2, O3 och O4” syftar till att ange alla verksamheter som ska omfattas. Ordvalet ”och” mellan ”O3” och ”O4” måste anses innebära att släpvagnar i kategori O1 ska omfattas, att släpvagnar i kategori O2 ska omfattas, att släpvagnar i kategori O3 ska omfattas och att släpvagnar i kategori O4 ska omfattas. Eftersom alla viktklasserna omfattas, behöver det i den svenska genomförandetexten inte göras någon uppdelning i viktklasser. Direktivet kan rimligen inte tolkas som att en verksamhet med lackering av släpvagnar ska omfattas endast om lackeringen avser släpvagnar i alla fyra viktklasserna. Även om en lackeringsverksamhet avser släpvagnar i enbart en av viktklasserna, ska den alltså omfattas. I direktiv 2007/46/EG definieras släpvagnar som ”...konstruerade och byggda för transport av gods eller personer såväl som för bostadsändamål”. Formuleringen ”såväl som för bostadsändamål” syftar till att ange alla verksamheter som ska omfattas. Ordvalet ”såväl som för” måste anses innebära att inte bara släpvagnar för transport av gods eller personer

ska omfattas utan att släpvagnar för bostadsändamål ska också omfattas. Direktivet kan rimligen inte tolkas som att en verksamhet med lackering av släpvagnar ska omfattas endast om lackeringen avser släpvagnar som är konstruerade för såväl transport som bostadsändamål. För att göra detta tydligt har formuleringen ”för transport av gods eller personer eller för bostadsändamål” valts i den svenska genomförandetexten. Lackering av husvagnar omfattas alltså även om husvagnarna inte är konstruerade och byggda för transport av gods eller personer.

Åttonde punkten motsvarar industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del I, punkt 3 första stycket b. I direktivet finns också texten ”inbegripet ytor på flygplan, fartyg, tåg osv.”. Den svenska genomförandetextens formulering ”metall- eller plastytor” utesluter inga metall- eller plastytor, vilket betyder att åttonde punkten omfattar sådana ytor även när ytorna är ytor på flygplan, fartyg, tåg eller något annat som kan ligga i direktivets förkortning ”osv.”, dvs. även ytor på personbilar, lastbilar och bussar. Direktivets formulering utesluter inte heller sådana sistnämnda ytor.

Nionde punkten motsvarar industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del I, punkt 3 första stycket c.

Tionde punkten motsvarar industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del I, punkt 3 första stycket d. Direktivets formulering (med ordet ”och” före ”pappersytor” syftar till att ange alla verksamheter som ska omfattas, dvs. att beläggning på textil- ytor ska omfattas, att beläggning på vävytor ska omfattas, att beläggning på folieytor ska omfattas och att beläggning på pappersytor ska omfattas. Direktivet kan rimligen inte tolkas som att punkten endast ska omfatta verksamheter som innebär att beläggningsskikt anbringas på en yta som är en kombination av textil, väv, folie och papper. Därför används formuleringen ”textil-, väv-, folie- eller pappersytor” i den svenska genomförandetexten.

Elfte punkten motsvarar industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del I, punkt 3 första stycket e.

54 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 56, första ledet, jämförd med bilaga VII, Del I, punkt 3 andra stycket första meningen.

55 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 56, första ledet, jämförd med bilaga VII, Del I, punkt 3 andra stycket andra och tredje meningarna.

Av direktivets text framgår upplysningsvis att en separat tryckning kan omfattas av andra bestämmelser i direktivet som gäller tryckning. Direktivets upplysningstext om att andra bestämmelser som avser tryckning kan vara tillämpliga behöver inte tas in i paragrafen.

Beläggning av träytor

56 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 10, i den del som avser beläggning av träytor där lösningsmedelsanvändningen uppgår till mer än 15 ton men högst 25 ton per år.

57 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 10, i den del som avser beläggning av träytor där lösningsmedelsanvändningen uppgår till mer än 25 ton per år.

Läderbeläggning

58 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 13.

Fordonslackering

59 §

Med paragrafens *första stycke* genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 6, första–fjärde kolumnerna, i den del som avser fordonslackering.

Andra stycket genomför sjätte kolumnen. Direktivets text innehåller formuleringen ”bör kunna visas”. I paragrafen genomförs detta med formuleringen ”om omständigheterna i det enskilda fallet inte föranleder en annan bedömning”.

60 §

Industriutsläppsdirektivet innebär att fordonslackering där användningen av organiska lösningsmedel uppgår till mer än 15 ton per år omfattas av kraven i direktivets bilaga VII, Del 3. Med paragrafen genomförs direktivets bilaga VII, Del 3, punkt 3, i den del som avser lackering av nya lastbilshytter.

61 §

Industriutsläppsdirektivet innebär att fordonslackering där användningen av organiska lösningsmedel uppgår till mer än 15 ton per år omfattas av kraven i direktivets bilaga VII, Del 3. Med paragrafen genomförs direktivets bilaga VII, Del 3, punkt 3, i den del som avser lackering av nya lastbilar, skåpbilar och släpvagnar.

62 §

Industriutsläppsdirektivet innebär att fordonslackering där användningen av organiska lösningsmedel uppgår till mer än 15 ton per år omfattas av kraven i direktivets bilaga VII, Del 3. Med paragrafen genomförs direktivets bilaga VII, Del 3, punkt 3, i den del som avser lackering av nya bussar.

63 §

Industriutsläppsdirektivet innebär att fordonslackering där användningen av organiska lösningsmedel uppgår till mer än 15 ton per år omfattas av kraven i direktivets bilaga VII, Del 3. Med paragrafen genomförs direktivets bilaga VII, Del 3, punkt 3, i den del som avser lackering av nya bilar. Eftersom lastbilar och bussar också är bilar enligt svensk fordonsterminologi, har kraven i fråga om bilar i förordningen placerats efter bestämmelserna om lastbilar och bussar med tydliggörandet att kraven på bilar gäller bilar som inte omfattas av de krav som är specifika för lastbilar och bussar.

Fordonsreparationslackering

64 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 56, första ledet, jämförd med bilaga VII, Del I, punkt 13.

När det gäller *första stycket första punkten* innehåller direktivtexten formuleringen ”vägfordon, såsom de definieras i direktiv 2007/46/EG”, men i direktiv 2007/46/EG finns det ingen definition av vägfordon. Det är därför inte meningsfullt att göra någon motsvarande hänvisning i den svenska genomförandetexten. Det finns inte heller någon definition av vägfordon i annan svensk lagstiftning. Ledning för vad som avses med vägfordon får därför sökas i vad som normalt brukar avses med vägfordon. Den valda formuleringen i första punkten bör anses tillräcklig för att genomföra direktivet.

Första stycket andra punkten avser lackering av släpvagnar. Direktivets hänvisning till ”kategori O i direktiv 2007/46/EG” har i den svenska genomförandetexten fått en formulering som motsvarar definitionen av motorfordon, kategori O, i direktiv 2007/46/EG, bilaga II, Del A, punkt 1.3.

Andra stycket motsvarar direktivtextens ”och därtill hörande avfettningensverksamhet”.

65 §

Med paragrafens *första stycke* genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 6, första–fjärde kolumnerna, i den del som avser fordonsreparationslackering.

Andra stycket genomför sjätte kolumnen. Direktivets text innehåller formuleringen ”bör kunna visas”. I paragrafen genomförs detta med formuleringen ”om omständigheterna i det enskilda fallet inte föranleder en annan bedömning”.

Annan beläggning

66 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 8, första–tredje kolumnerna med noterna 1–3.

67 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 8, första, andra och fjärde kolumnerna.

Träimpregnering

68 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 56 jämförd med bilaga VII, Del I, punkt 15, och Del 2, punkt 12, första kolumnen.

69 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 12, tredje–femte kolumnerna.

Trä- och plastlaminering

70 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 56 jämförd med bilaga VII, Del I, punkt 16, och Del 2, första kolumnen.

Direktivtexten använder uttrycket ”och/eller”. Språkligt är det tillräckligt att skriva ”eller” eftersom det har samma innebörd.

71 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 15, femte kolumnen.

Ytrensöring

72 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 56 jämförd med bilaga VII, Del I, punkt 11. Av 17§ framgår att de särskilda utsläppskraven för ytrensöringsverksamheter inte innebär någon inskränkning av kraven i 14–16 §§.

73 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 4.

74 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 5.

Kemtvätt

75 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 56, första ledet, jämförd med bilaga VII, Del I, punkt 5.

Direktivet kan rimligen inte tolkas på ett sätt som innebär att kemtvätt som använder endast en flyktig organisk förening utesluts. För att omfatta även sådan kemtvätt, är genomförandetexten formulerad "...verksamhet som innebär att en flyktig organisk förening används...".

76 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 11, femte kolumnen och not 1.

77 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 2, punkt 11, femte kolumnen och not 2.

Plan för minskade utsläpp

78 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 59, punkt 1 b, jämförd med bilaga VII, Del 5, punkt 1.

Första stycket innehåller en hänvisning till den valmöjlighet för minskade utsläpp som anges i 12 §. Valmöjligheten återspeglar industriutsläppsdirektivets artikel 59, punkt 1.

Andra stycket genomför industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 5, punkt 1. Om man väljer att minska enligt plan, måste planen ha utformats utifrån den specifika verksamhetens förutsättningar.

Tredje stycket genomför industriutsläppsdirektivets artikel 59, punkt 2.

79 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 5, punkt 2. Jämfört med direktivet har paragrafen fått en språklig utformning som gör texten lättare att förstå.

Första stycket första punkten genomför direktivbilagans punkt 2, första och tredje meningarna och punkten b. *Andra*

punkten genomför direktivbilagans punkt 2, första och andra meningarna och punkten a.

Andra stycket genomför direktivbilagans punkt 2, andra meningen.

80 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 5, punkt 3 a.

81 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 5, punkt 3 b.

Första punkten genomför direktivbilagans Del 5, punkt 3 b, punkt i, i den del som avser punkt 6 i direktivbilagans Del 2.

Andra punkten genomför direktivbilagans Del 5, punkt 3 b, punkt i, i den del som avser punkterna 8 och 10 i direktivbilagans Del 2.

Tredje punkten genomför direktivbilagans Del 5, punkt 3 b, punkt ii. De verksamheter som i direktivet avses med ”alla andra anläggningar” kan, som direktivet är formulerat i detta sammanhang, inte innebära några andra verksamheter än de som omfattas av de bestämmelser som räknas upp i tredje punkten.

82 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets bilaga VII, Del 5, punkt 3 c.

Väsentlig ändring av en 2001-anläggning

83 §

Med paragrafens *första stycke* genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 63, punkt 2.

Med *andra stycket* genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 63, punkt 1.

Med *andra stycket första punkten* genomförs direktivets artikel 63, punkt 1 a enligt följande.

Med *första punkten a* genomförs direktivets hänvisning till det nedre tröskelvärdet i direktivets bilaga VII, Del 2, punkt 4.

Med hänvisningen i *första punkten b* till 74 § genomförs direktivets hänvisning till det nedre tröskelvärdet i direktivets bilaga VII, Del 2, punkt 5. Med hänvisningarna till de övriga paragraferna genomförs direktivets hänvisning till ”de andra posterna” i direktivets bilaga VII, Del 2.

Med hänvisningen i *första punkten c* till 46 § genomförs direktivets hänvisning till det nedre tröskelvärdet i direktivets bilaga VII, Del 2, punkt 16. Med hänvisningen till 66 och 67 §§ genomförs direktivets hänvisning till det nedre tröskelvärdet i direktivets bilaga VII, Del 2, punkt 8.

Med hänvisningen i *första punkten d* till 50 och 52 §§ genomförs direktivets hänvisning till de nedre tröskelvärdena i direktivets bilaga VII, Del 2, punkterna 1 och 3. Med hänvisningen till 56 § genomförs direktivets hänvisning till det nedre tröskelvärdet i direktivets bilaga VII, Del 2, punkt 10. Med hänvisningen till 58 § genomförs direktivets hänvisning till det nedre tröskelvärdet i direktivets bilaga VII, Del 2, punkt 13.

Med *första punkten e* genomförs direktivets hänvisning till det nedre tröskelvärdet i direktivets bilaga VII, Del 2, punkt 17.

Med *andra stycket andra punkten* genomförs direktivets artikel 63, punkt 1 b.

Dispenser

84 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 59, punkt 2.

85 §

Med paragrafen genomförs industriutsläppsdirektivets artikel 59, punkt 3, jämförd med bilaga VII, Del 2, punkt 8, not 4.

86 §

Syftet med paragrafen är att Naturvårdsverket ska få kännedom om de dispenser som ges enligt förordningen.

Tillsyn

87 §

Paragrafen kompletterar miljötillsynsförordningen (2011:13).

(Miljödepartementet)